

3. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств/ М.Д. Білик // Фінанси України. – 2003. - № 12. – С.24-36.

4. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторсько-кредиторською заборгованістю/ Н.Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. - № 12. – С.38-42.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВАЛЮТНИХ ВІДНОСИН

НАКІСЬКО Є. О.

*Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця*

Науковий керівник – асистент

Руденко С. В.

Розвиток ринкових відносин і входження України як незалежної держави у світове економічне співтовариство істотно підвищують увагу до правового регулювання валютних операцій. Валютне регулювання це – діяльність держави та уповноважених нею органів, спрямована на регламентацію валютних розрахунків і порядку здійснення операцій з валютними цінностями.

Основними завданнями валютного регулювання є: організація системи курсоутворення, захист та забезпечення необхідного ступеня конвертованості валюти національної грошової одиниці; регулювання платіжної функції іноземної валюти та інших іноземних інструментів; організація внутрішнього валютного ринку та інше.

Валютні правовідносини – це врегульовані нормами права комплексні суспільні зв'язки, що виникають в процесі організованої державою фінансової діяльності з приводу утворення і використання централізованих і децентралізованих фондів специфічних грошових засобів – валютних фондів.

Особливістю механізму правового регулювання валютних відносин, як специфічного різновиду фінансових, є їх особлива владно-майнова природа, яка визначається розробленою державою моделлю функціонування національного валютного ринку України, формами участі резидентів в іноземних та міжнародних валютних ринках, участь в яких дозволяється законодавством України.

Правові норми, які визначають порядок здійснення валютних операцій виконують регулюючу та контролюючу функції. Регулююча

функція визначає обсяг прав та обов'язків осіб, що беруть участь у здійсненні валютних операцій, а контролююча, в свою чергу, забезпечує дотримання валютного законодавства при здійсненні валютних операцій.

Одним з основних документів у цій сфері, який регулює операції з валютними цінностями, визначає статус валюти України як єдиного законного засобу розрахунків на всій території України, містить визначення понять, якими оперує валютне законодавство, встановлює загальні принципи валютного регулювання: обов'язкове ліцензування при здійсненні валютних операцій, а також обов'язкове декларування валютних коштів, функції державних органів та установ кредитно-фінансового характеру при регулюванні та здійсненні валютних операцій, права та обов'язки суб'єктів валютних відносин, відповідальність за порушення валютного законодавства є Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19 лютого 1993 року[2].

У валютному регулюванні досить широкими повноваженнями наділений Національний банк України. Він відповідальний за здійснення валютної політики, виходячи з принципів загальної економічної політики України, контролю дотримання ліміту зовнішнього державного боргу і визначення при необхідності лімітів заборгованості в іноземній валюті банками-нерезидентами. Також, важливе значення для регулювання валютного ринку України мало ухвалення в 1999 році Закону України “Про Національний банк України”, відповідно до якого Національний банк діє як уповноважена державна установа при застосуванні законодавства України про валютне регулювання і валютний контроль [1].

Верховна Рада України, крім законодавчих функцій, затверджує визначений Кабінетом Міністрів України ліміт зовнішнього державного боргу. Національний банк України забезпечує формування і розпоряджається Державним валютним фондом, та, спільно з Кабінетом Міністрів України, складає платіжний баланс України, забезпечує виконання бюджетної і податкової політики в частині, що стосується руху валютних цінностей.

Правовий режим валютних відносин в Україні можна визначити як режим валютних обмежень. Введення валютних обмежень може диктуватися економічними або політичними причинами. Валютні обмеження полягають у дорученні керувати валютними операціями Національному банку, ліцензування валютних операцій,

можливості блокування валютних рахунків тощо. Одним з важливих валютних обмежень є заборона обігу і використання іноземних валют як платіжного засобу.

Законодавство дозволяє проведення поточних валютних операцій і операцій з рухом капіталу, тобто експорт капіталу в іноземну економіку та імпорт іноземного капіталу в Україну.

Купівля та продаж валюти на внутрішньому валютному ринку України здійснюється резидентами тільки через уповноважені банки. Резиденти доручають цим банкам продавати валюту на міжбанківському валютному ринку.

Таким чином, особливістю правового регулювання валютних операцій в Україні є існування певної сукупності валютно-правових норм, згідно яких встановлюються основи отримання дозволів ведення валютних операцій і заборони здійснення певних дій. Вони мають такі характерні риси: державно-владний характер, імперативність і категоричність приписів, що прямо випливають з валютної політики держави.

Література:

1. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 №29.
2. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19 лютого 1993 року.

ПОМИЛКИ ТА ШАХРАЙСТВО ПРИ АУДИТІ

Овчинникова Т. С.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Науковий керівник –к.е.н., доцент

Гіржева О. М.

Під час ведення виробничої діяльності за наявності великої кількості різновидів господарських операцій на підприємстві існує можливість допущення помилок або фактів шахрайства в обліково-економічній інформації та фінансовій звітності, що особливо поглиблюється в умовах кризового стану економіки. У широкому значенні слова, шахрайство розуміється як будь-який злочин, який здійснюється з метою отримання вигоди і ґрунтується на обмані. Обов'язки з попередження та виявлення шахрайства покладають на керівництво підприємства і здійснюють за допомогою впровадження та безперервної роботи ефективних

систем бухгалтерського обліку і системи внутрішнього контролю.

Під час аудиторської перевірки достовірності фінансової інформації, правильності ведення бухгалтерського обліку аудитор повинні виявляти факти перекручування даних бухгалтерського обліку та неправильного складання форм звітності. Основними причинами перекручень та порушень є свідомі та несвідомі дії посадових осіб, котрі готують вихідні дані про результати діяльності підприємства та обробляють цю інформацію [1].

У результаті шахрайських дій бухгалтерська звітність підприємства може бути суттєво викривлена. Відхилення в бухгалтерській звітності підприємства присутні майже завжди, і вони можуть бути суттєвими та несуттєвими, допущені навмисно і ненавмисно.

Суттєвими є відхилення інформації або її відсутність, що може впливати на економічні рішення користувачів, які приймаються на підставі даних фінансової звітності підприємства. Суттєвість залежить від розміру або помилки, що оцінена за певних обставин, відсутності або спотворення змісту інформації. Поняття суттєвості в аудиті дозволяє не здійснювати аудитором суцільну перевірку підприємства або всієї його звітності з точністю до одиниць, в яких вона складена.

За дослідженнями компанії Pricewaterhouse Coopers, найпоширенішими видами економічної злочинності в Україні є незаконне привласнення майна (73%), корупція та хабарництво (60%). Далі йдуть маніпуляція з фінансовою звітністю (30%), недобросовісна конкуренція (23%), і завершує п'ятірку найпоширеніших економічних злочинів кіберзлочинність (17%). Із 84 респондентів в Україні 36 % повідомили про те, що за останній рік вони зіткнулися принаймні з одним випадком економічного злочину. Отже, проблема шахрайства сьогодні перебуває в центрі уваги міжнародних аудиторських компаній “великої четвірки”, які проводять дослідження шахрайства [2].

У західних країнах існують такі «золоті правила» аудиторів щодо виявлення шахрайства:

1. Намагатись з'ясувати причину відхилень.
2. Не слід питати довіри до людей розглядати тільки залежно від їхнього становища в суспільстві.
3. Не припускатися думки, що шахрайство неможливе на цьому підприємстві.
4. Відчувати особисту відповідальність за виявлення шахрайства.
5. При виявленні потенційних проблем посилити контроль з метою зниження ризику.